

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2016-2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2016-2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świdnica.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy Świdnica
Regina Adamska
Regina Adamska

Uzasadnienie
do Uchwały nr XXVI/208/2016
Rady Gminy Świdnica
z dnia 28 kwietnia 2016r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2016-2020**

W celu efektywnego i zintegrowanego działania przeciw przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym - ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku, w art. 6 ust. 2 pkt 1 nakłada na każdą gminę obowiązek tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez opracowanie i realizację programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Należy to do zadań własnych gminy.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2016-2020, stanowiący załącznik do projektu Uchwały jest rozwinięciem i kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2012-2015, jest spójny ze Strategią Rozwoju Gminy Świdnica na lata 2014-2020, jak również zgodny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Niniejszy Program stanowi plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie, a tym samym ma przyczynić się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy, ograniczenia w/w zjawiska oraz poprawy kondycji rodzin z terenu Gminy Świdnica. Zostały w nim zawarte podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, regulacji prawnych, realizatorów, adresatów programu, zakładanych efektów.

Z tych względów podjęcie uchwały uznaje się za celowe i zasadne.

Donata Waliszak
Sporządziła: D. Waliszak

RADCA PRAWNY

Anna Sapińska-Mačkowiak
WŁ/WB/604

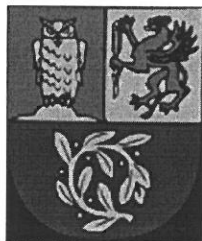
.....
(Radca Prawny)

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świdnicy.....

Ewa Burdek
.....
(Kierownik OOPS)

Załącznik
do Uchwały Nr XXVI/208/2016
Rady Gminy Świdnica
z dnia 28 kwietnia 2016 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
GMINY ŚWIDNICA
NA LATA 2016-2020**

ŚWIDNICA 2016

Spis treści:

1. Wstęp
2. Teoretyczne podstawy zjawiska przemocy w rodzinie
3. Podstawy prawne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2016-2020
4. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Świdnica
5. Zasoby Gminy Świdnica w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
6. Cele i zadania Programu
7. Adresaci Programu
8. Przewidywane efekty realizacji Programu
9. Finansowanie Programu
10. Monitoring i sprawozdawczość

1. Wstęp

W celu efektywnego i zintegrowanego działania przeciw przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym - ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku nakłada na każdą gminę obowiązek tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez opracowanie i realizację programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2016-2020 jest rozwinięciem i kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2012-2015 i wpisuje się w Strategię Rozwoju Gminy Świdnica na lata 2014-2020. Jest zgodny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W Programie zostały zawarte podstawowe informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, regulacji prawnych, realizatorów, adresatów programu, zakładanych efektów.

Cele i zadania Programu, a także źródła jego finansowania zostały sformułowane na poziomie ogólnym, umożliwiającym ich rozwinięcie i uszczegółowienie, adekwatnie do aktualnych potrzeb lokalnych. Niniejszy Program stanowi plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie, a tym samym ma przyczynić się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy, ograniczenia w/w zjawiska oraz poprawy kondycji rodzin z terenu Gminy Świdnica.

Niezwalczona przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa. Niezbędne jest zatem podejmowanie planowych działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, działań wpisanych w tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy, którego zasadniczymi elementami są specjalistyczne instytucje i profesjonaliści niosący pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2016-2020 ma za zadanie integrować i rozwijać współpracę pomiędzy instytucjami pomocowymi działającymi w Gminie Świdnica. Jego skuteczność zależy od wielu czynników, w tym m.in. dobrego rozeznania i monitorowania środowiska przez służby odpowiednio przygotowane, zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych, kompleksowej współpracy lokalnych służb i instytucji, a przede wszystkim motywacji dokonania zmian i wyjścia z kryzysu przez rodziny dotknięte problemem przemocy. Problematyka związana z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie jest bowiem zjawiskiem wielowymiarowym i wymaga zaangażowania nie tylko ze strony wszystkich służb działających w jej obszarze, ale również całego społeczeństwa.

2. Teoretyczne podstawy zjawiska przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które – choć odwieczne – dopiero od kilku lat jest w naszym kraju przedmiotem świadomych, skoordynowanych działań zaradczych różnych służb. Nie ulega wątpliwości, że rodzina to jedna z najważniejszych wartości w życiu każdego człowieka, nie więc dziwnego, że większość ludzi kojarzy swój dom rodzinny z miłością, bezpieczeństwem, opieką oraz wsparciem. To właśnie w rodzinie uczymy się kochać i być kochanym. Jednak nie zawsze jest to regułą. Coraz częściej zdarzają się sytuacje, gdy właśnie w rodzinie spotyka nas wielka krzywda ze strony tych, którzy powinni być dla nas przykładem i ostoją miłości. Jedno wiemy na pewno – NIKT W RODZINIE NIE ZASŁUGUJE NA PRZEMOC.

Istnieje wiele definicji przemocy. Przyjęło się, że jeśli ktoś kogoś bije, krzywdzi, maltretuje – to jest to właśnie przemoc. Jednak kiedy dochodzi do opisu konkretnych zdarzeń i stwierdzenia, czy dane zachowanie i traktowanie jest przemocą, wtedy okazuje się, że sprawa wcale nie jest taka prosta,

ani jednoznaczna.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa **przemoc** jako: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodzin, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą". Definicja przemocy, która najbardziej oddaje istotę tego zjawiska brzmi: "**Przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania jednej osoby wobec drugiej, które wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody**".

O przemocy mówimy wówczas, gdy spełnione są cztery warunki:

1. **Intencjonalność** – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary, bez względu na jej potrzeby.
2. **Nierównowaga sił** – w relacji jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy. Przewaga sił może występować na różnych poziomach fizycznym, psychicznym, ekonomicznym, społecznym, prawnym.
3. **Naruszanie praw i dóbr osobistych** – sprawca wykorzystuje swoją przewagę i narusza podstawowe prawa ofiary np. Prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itp.
4. **Powodowanie cierpienia i bólu** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Jeżeli zatem powyższe warunki zostaną spełnione, wówczas bez wątpienia możemy stwierdzić, że w danej relacji występuje zjawisko przemocy. Należy pamiętać, że przemoc nie jest jednorazowym aktem. Jest to proces i ma tendencje do powtarzania się. **Nie zatrzymana przemoc narasta!**

Przemoc w rodzinie może przybierać następujące formy:

- **przemoc fizyczna** – to wszelkiego rodzaju działania bezpośrednie z użyciem siły powodujące uszkodzenie ciała np. Popychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, bicie, kopanie, szarpanie, wykręcanie rąk itp.
- **przemoc psychiczna** – to działania wykorzystujące świadome wpływanie jednej osoby na drugą, sposób życia drugiej osoby bez jej przyzwolenia, za pomocą takich narzędzi jak np. Wyśmiewanie, wyzywanie, poniżanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, krytykowanie, kontrolowanie, izolowanie, wymawianie, ciągle niepokojenie itp.
- **przemoc seksualna** – to wymuszanie różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych, np. Pożycia seksualnego, nieakceptowanych form współżycia seksualnego, gwałt, demonstrowanie zazdrości, wyśmiewanie ciała, krytyka zachowań seksualnych itp.
- **przemoc ekonomiczna** – ma na celu uzależnienie finansowe od sprawcy, np. Ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych rodziny, okradanie, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, zaciąganie kredytów wbrew woli współmałżonka itp.
- **zaniedbanie** – naruszenie obowiązku opieki ze strony bliskich przejawiające się w formach zaniedbania potrzeb żywieniowych, higienicznych, medycznych wynikające z braku dbałości czy też opieki, stosowane najczęściej wobec dzieci, osób starszych, niepełnosprawnych, chorych.

Sosującego przemoc nazywamy **sprawcą**, a doznającego **ofiara**. Pojęcia te określają wyłącznie role, jakie dane osoby przyjmują w konkretnej relacji międzyludzkiej, a nie to, jakimi są ludźmi. Można być ofiarą w relacji z mężem a jednocześnie sprawcą przemocy wobec własnych dzieci.

Role – "sprawcy" i "ofiary" dokładnie pokazują, kto co robi: sprawca – stosuje przemoc, a ofiara

ponosi szkody. Sprawca jest w ataku, a ofiara w obronie. Bardzo rzadko sprawca stosuje wobec swojej ofiary jedną formę przemocy. Zwykle wykorzystuje różne jej postacie aby uzyskać pełną kontrolę nad osobą doświadczającą przemocy.

Przemoc występuje w pewnych powtarzających się cyklach z towarzyszącymi im charakterystycznymi zdarzeniami. Na każdy cykl składają się trzy następujące po sobie fazy:

1. **Faza narastania napięcia** – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe,
2. **Faza ostrej przemocy** – następuje wybuch agresji, osoba stosująca przemoc przemienia się w kata, staje się gwałtowna i wpada w szal,
3. **Faza "miodowego miesiąca"** – to czas skruchy i okazywania miłości, sprawca przeprasza, żałuje, obiecuje poprawę, okazuje miłość. Pozwala uwierzyć, że będzie inaczej, że "nigdy więcej".

Przemoc domowa jest zjawiskiem złożonym i może być rozpatrywana w czterech perspektywach: prawnej, psychologicznej, moralnej i społecznej.

1. **Z punktu widzenia prawa** – przemoc jest przestępstwem ściganym z różnych artykułów Kodeksu karnego. Zobowiązuje to służby policyjne i wymiar sprawiedliwości do interweniowania i podejmowania działań na rzecz ochrony osób doznających przemocy, ścigania i karania jej sprawców.
2. **Aspekt psychologiczny** skupia się na mechanizmach przemocy w rodzinie, relacjach między osobą doznającą przemocy a sprawcą, skutkach przemocy oraz możliwościach wyjścia z przemocy.
3. **Perspektywa moralna** odwołuje się do najważniejszych wartości, takich jak: poszanowanie życia ludzkiego, zdrowia i godności osobistej.
4. **Aspekt społeczny** zwraca uwagę m.in. na funkcjonujące mity i stereotypy dotyczące zjawiska przemocy.

Przemoc zagraża życiu, niesie za sobą cierpienia fizyczne, rany, siniaki, ale nade wszystko powoduje niewyobrażalnie wielkie szkody psychiczne u ofiar, które najczęściej przez lata doświadczają znęcania się, wykorzystywania lub zaniedbania. Przemoc domowa to także poważny problem społeczny. Niszczy ona cały system rodziny, rozsadza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Niesie także ryzyko dziedziczenia zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu. Niezwalczona przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa.

Niezbędne jest zatem podejmowanie planowych działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, działań wpisanych w tworzenie i rozwijanie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy, którego zasadniczymi elementami są specjalistyczne instytucje i profesjonaliści niosący pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

3. Podstawy Prawne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2016-2020

3.1. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2016-2020 został opracowany na podstawie:

- *Ustawy z dnia 29 lipca 2015 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),*
- *Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r., poz. 163),*
- *Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu*

alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.),

- Ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz. U.zZ 2012r., poz. 788 z późn. zm.),

- Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks Karny (Dz. U. Z 1997r. Nr 88, poz. 533 z późn. zm.),

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – Uchwała Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 roku w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2010 (M.P. z 2014r., poz. 455),

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. Nr 78 poz. 483 ze zmianami)

3.2. Założenia opierają się również na poniższych aktach prawnych:

- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie psocedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2011r., Nr 209, poz. 1245),

- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 roku w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011r., Nr 81, poz. 448),

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 roku w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy (Dz. U. Z 2010r., Nr 201, poz. 1334).

4. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Świdnica

Zjawisko przemocy domowej na terenie Gminy Świdnica jest problemem trudnym do zbadania. Właściwe jej zdiagnozowanie jest bardzo trudne, z uwagi na złożoność problemu, jego zakresu, skutków i konsekwencji, jakie za sobą niesie. Jego skalę oszacowano opierając się na statystykach Policji, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych, z porad którego korzystają również osoby stosujące przemoc jak i tej przemocy doznające. Odzwierciedlają one jednak przypadki ujawnione, gdy doszło do interwencji policji lub osoby doznające przemocy same zgłosiły się ze swoimi problemami do ośrodka pomocy społecznej. Wiele przypadków, gdy dochodzi do zachowań związanych z przemocą w rodzinie nie wychodzi jednak poza "ściany domu" można więc przyjąć, że skala problemu w Gminie Świdnica jest znacznie większa.

Skalę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Świdnica obrazuje zamieszczona poniżej tabela:

Dane dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Świdnica w latach 2013-2015:

Rok	2013	2014	2015
Liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty" - ogółem	25	27	61
w tym:			
Procedury NK wszczęte przez Komendę Powiatową Policji w Świdnicy	20	22	56
Procedury NK wszczęte przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy	5	4	4
Procedury NK wszczęte przez Służbę Zdrowia	0	0	0
Procedury NK wszczęte przez Oświatę	0	1	0
Procedury NK wszczęte przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy	0	0	0

<i>Liczba rodzin, w których udało się rozwiązać problem przemocy w rodzinie lub złagodzić jego skutki na tyle, by umożliwić tym rodzinom prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. (Liczba zakończonych procedur NK ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy)</i>	15	22	44
<i>Liczba Grup Roboczych powołanych w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach</i>	0	0	31
<i>Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica</i>	23	21	15
<i>Liczba posiedzeń Grup Roboczych</i>	0	0	62
<i>Liczba osób, które skorzystały z pomocy Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych – ogółem,</i> w tym:	122	93	82
<i>Liczba osób doznających przemocy</i>	68	51	53
<i>Liczba osób stosujących przemoc</i>	54	42	29

Z analizy danych wynika, że najbardziej aktywna w identyfikacji zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Świdnica jest w dalszym ciągu Policja, która z racji bezpośredniego kontaktu z rodzinami już w momencie ujawnienia przemocy prawidłowo wszczyna procedurę "Niebieskie Karty". Podobnie wysoką aktywność w tym zakresie wykazują pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy, którzy dzięki systematycznej pracy socjalnej z klientami także prawidłowo diagnozują problem przemocy w rodzinie i wszczynają procedurę "Niebieskie Karty".

Przemoc w rodzinie w naszej Gminie przestała być zjawiskiem charakterystycznym wyłącznie dla środowisk tzw. "patologicznych", coraz częściej dotyczy rodzin z tzw. "dobrych domów". Znaczna liczba sprawców przemocy to osoby wykształcone, mająte i cieszące się pozytywną opinią w środowisku lokalnym. Do głównych przyczyn przemocy w Gminie Świdnica należą: nadużywanie alkoholu i środków psychoaktywnych. Następnie przemoc wiąże się z niskimi dochodami, bezrobociem, a także małą świadomością społeczną. Współpraca pomiędzy instytucjami, wymiana informacji i ustalanie wspólnych planów pomocy, stają się coraz bardziej efektywne w temacie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dzięki tym wspólnym działaniom zjawisko przemocy stopniowo przestaje być tematem tabu, co przyczynia się do wzrostu świadomości społeczności naszej Gminy, a dzięki temu mieszkańcy Gminy Świdnica coraz częściej i chętniej zwracają się o pomoc i wsparcie.

5. Zasoby Gminy Świdnica w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

Założeniem programu jest współpraca z osobami ze specjalistycznych grup zawodowych i instytucjami, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Do podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy Świdnica, świadczących pomoc w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należą:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy,
- Komenda Powiatowa Policji w Świdnicy,
- Prokuratura Rejonowa,
- Sąd Rejonowy w Świdnicy,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Świdnicy,
- Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych,
- Placówki Służby Zdrowia,
- Szkoły i przedszkola działające na terenie Gminy Świdnica,
- Kościoły i Instytucje Kościelne,
- Centra Profilaktyczno-Sportowe,
- Sołtysi i Rady Sołeckie,
- Radni Rady Gminy Świdnica,
- Stowarzyszenia i Organizacje Społeczne,
- Punkt Porad Prawnych przy Urzędzie Gminy Świdnica,
- Społeczność lokalna.

6. Cele i zadania Programu:

Celem głównym Programu jest ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i problemów z nim związanych, zwiększenie dostępności i skuteczności działań poprzez tworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Świdnica.

Do **celów szczegółowych Programu** należą zadania wyznaczone przez Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ze względu na jego interdyscyplinarny charakter cele realizowane będą w formie pracy ciągłej przez okres pięciu lat w następujących zakresach:

1. Profilaktyka i edukacja społeczna – wszelkie działania zapobiegające zjawisku przemocy poprzez profilaktykę, monitorowanie, diagnozę problemów zagrażających bezpieczeństwu rodzin, takie jak:

- opracowanie i aktualizowanie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Gminy Świdnica,
- organizowanie profesjonalnych szkoleń związanych z tematyką przemocy w rodzinie dla kadry instytucji pomocowych oraz dla konkretnych grup odbiorców,
- realizowanie projektów edukacyjno-informacyjnych dla dorosłych, młodzieży i dzieci z zakresu występowania, zapobiegania, ochrony i radzenia sobie ze zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- kampanie informacyjno-edukacyjne mające na celu zwiększenie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie, radzenia sobie z tym zjawiskiem, łamania stereotypów i podnoszenia świadomości społecznej w środowisku lokalnym,
- działania edukacyjne w ramach procedury "Niebieskie Karty",
- prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych służących wzmocnieniu wychowawczych i opiekuńczych kompetencji rodzicielskich, pozbawionych oddziaływań przemocowych, w rodzinach zagrożonych lub dotkniętych przemocą,
- prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych w sytuacjach ujawnienia przemocy w rodzinie przez przedstawicieli policji, pomocy społecznej, służby zdrowia, oświaty, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych itp.,
- udzielanie wszechstronnej pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie oraz niezaradnym życiowo. Jej celem jest likwidacja potencjalnych przyczyn występowania przemocy w rodzinie.

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie ochrony, pomocy i wsparcia poprzez:

- działania pomocowe skierowane do konkretnych rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, opracowywanie indywidualnych planów pomocy, monitorowanie działań instytucji pomocowych, współpraca pomiędzy instytucjami pomocowymi w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. Pomocy medycznej, psychologicznej, terapeutycznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej,
- udzielanie pomocy socjalnej, finansowej i rzeczowej osobom i rodzinom dotkniętym przemocą,
- zapewnianie bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w formie miejsc w całodobowych ośrodkach wsparcia oraz pomoc prawna w działaniach separujących ofiary od sprawców przemocy,
- organizacja i realizacja pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- zapewnianie schronienia, mieszkań socjalnych i pomoc w adaptacji do nowych warunków mieszkaniowych i życiowych.

3. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie – wszelkie oddziaływania przerywające przemoc w rodzinie i zapobiegające dalszej przemocy oraz działania ukierunkowane na zmianę zachowań agresywnych, prowadzących do przemocy w rodzinie:

- działania podejmowane w ramach procedury "Niebieskie Karty" – tj. Działania pomocowe skierowane do konkretnych rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, opracowywanie indywidualnych planów pomocy dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie, monitorowanie działań instytucji pomocowych, współpraca pomiędzy instytucjami pomocowymi,
- działania mające na celu separowanie sprawców od ofiar przemocy w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji oraz motywowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- współdziałanie i wymiana informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie,
- pomoc psychologiczna i terapeutyczna dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- organizacja profesjonalnych szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla kadry instytucji pomocowych zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- wdrożenie i realizacja systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc.

7. Adresaci Programu:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2016-2020 skierowany jest do:

- rodzin i osób dotkniętych bezpośrednio zjawiskiem przemocy,
- rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą,
- społeczności lokalnej.

8. Przewidywane efekty realizacji Programu:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2016-2020 będzie miał charakter interdyscyplinarny i reaklizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie.

Zakłada się, że osiągnięte zostaną następujące rezultaty wynikające z realizacji Programu:

- zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie,
- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy poprzez upowszechnianie informacji przydatnych osobom uwikłanym w przemoc,
- porawa sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- zwiększenie oferty pomocowej skierowanej do osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- zwiększenie wrażliwości społecznej i zaangażowania społeczeństwa w przeciwdziałanie przemocy,
- zmiana postaw mieszkańców Gminy Świdnica wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- zwiększenie kompetencji służb, instytucji i organizacji zajmujących się przemocą,
- wzmocnienie współpracy pomiędzy służbami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie
- rozwój infrastruktury pomocowej dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.

9. Finansowanie Programu:

Źródłem finansowania zadań "Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica na lata 2016-2020" będą środki z budżetu Gminy Świdnica, zapisane w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ponieważ przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zadania Programu mogą być również finansowane z funduszy strukturalnych i programów wspólnotowych Unii Europejskiej, grantów i dotacji konkursowych oraz wszelkich innych źródeł finansowania.

10. Monitoring i sprawozdawczość Programu:

Monitoring Programu nadal odbywać się będzie na podstawie corocznej sprawozdawczości z wykonywania zadań oraz bieżącej analizy osiągniętych efektów. Monitorowaniem i ewaluacją prowadzonych działań zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świdnicy w porozumieniu z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Świdnica. Stały, coroczny monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzanie efektywności prowadzonych działań, podejmowanych zadań i sposobów ich realizacji, by w konsekwencji zwiększać efektywność pracy poszczególnych jednostek w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz umożliwić szybsze reagowanie na zjawisko przemocy w rodzinie.